

Handläggare
Linn Karlsson
Telefon: 08-50888998

Till
Arbetsmarknadsnämnden den
25 mars 2025

Svar på skrivelse angående om vi kan dra lärdomar från pilotprojekt i Värmdö

Skrivelse från Centerpartiet

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Arbetsmarknadsförvaltningen har mottagit en skrivelse från Centerpartiet. Frågorna är kopplade till ett pilotprojekt i Värmdö kommun som ska genomföras i syfte att nå målgrupper längst ifrån arbetsmarknaden. Pilotprojektet ska genomföra arbetslivsinriktade förrehabiliterande insatser för att göra deltagarna redo att ta del av ordinarie insatser hos kommunen eller Arbetsförmedlingen. Projektet ska genomföras i samverkan med en ideell förening som är både samverkanspart och utförare.

Mot denna bakgrund ställer Centerpartiet tre frågor om hur Stockholms stad arbetar idag för att inkludera målgruppen som Värmdös projekt riktar sig till, hur staden jobbar med att identifiera viktiga och relevanta aktörer som kan komplettera stadens egna utbud av insatser och om förvaltningen ser ett behov av ett liknande projekt.

Arbetsmarknadsförvaltningens bedömning är att det som ska genomföras inom ramen för pilotprojektet i Värmdö till stor del redan görs inom Stockholms stads verksamheter, även inom pågående samarbeten med civilsamhället. Förvaltningen bedömer att det i nuläget inte finns behov av ett liknande projekt.

Bakgrund

Värmdö kommun har startat pilotprojektet Individuellt stöd mot arbete (ISA). Värmdö kommun är projektägare, Arbetsförmedlingen är samverkanspart och föreningen Välkommen till Värmdö är både samverkanspart och utförare. Projektet finansieras av

samordningsförbundet Värmdö Nacka¹ och ska pågå under 1,5 år. 30 deltagare kan delta i insatsen under samma tidsperiod (minst 6 månader). Den första gruppstarten planeras till den 1 februari 2025.²

ISA är en arbetslivsinriktad och förrehabiliterande insats som avser att verka förberedande, hälsostärkande och rustande för att deltagaren efter insatsen ska kunna gå vidare till någon av Arbetsförmedlingens eller kommunens ordinarie insatser. Syftet med insatsen är att öka deltagarens förståelse för det svenska samhället och hur deltagaren kan gå till väga för att hitta olika sammanhang där individuella kunskaper, erfarenheter och intressen kan tillvaratas, både i ett framtida arbetsliv, studier och i andra sociala sammanhang som föreningslivet.

Projektet beskriver att målgruppen är nyanlända/språksvaga inskrivna hos Värmdö eller Nacka kommun, samt nyanlända som deltar i eller har avslutat etableringsprogrammet på Arbetsförmedlingen men som fortfarande inte har sysselsättning.

Aktiviteter som ska genomföras i projektet är bland annat:

- Arbetsförberedande aktiviteter, till exempel studiebesök på olika arbetsplatser eller hur man kan presentera sig inför en intervju.
- Digital övning, hur man kan använda digitala e-tjänster exempelvis i kontakt med myndigheter.
- Vardagsmotion med fysiska aktiviteter till exempel språkpromenader, simning och rörelse i grupp.
- Friluftsliv med aktiviteter som bidrar till att öka förståelse för sådant som allemansrätten, svampplockning och ökad kunskap om att vistas i skog och mark.
- Matlagning, kost och hälsa.³

Ärendet

Arbetsmarknadsförvaltningen har mottagit en skrivelse från Centerpartiet. Frågorna är kopplade till ett pilotprojekt i Värmdö kommun som ska genomföras i syfte att nå målgrupper längst ifrån arbetsmarknaden. I skrivelsen beskrivs att dessa personer ofta är nyanlända/utrikesfödda som har kort eller ingen utbildningsbakgrund, ingen arbetslivserfarenhet från hemlandet och mycket låg språkprogression i svenska trots genomgången undervisning i sfi. Gruppen har ofta även problem med psykisk ohälsa. Pilotprojektet ska genomföra arbetslivsinriktade förrehabiliterande insatser för att göra deltagarna redo att ta del av

¹ Samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Stockholm, Värmdö kommun och Nacka kommun.

² Ansökan Samverkansmedel inom Samordningsförbundet VärNa, 2024-03-21.

³ [ISA – Individuellt stöd mot arbete, Samordningsförbundet Värmdö Nacka.](#)

ordinarie insatser hos kommunen eller Arbetsförmedlingen. Projektet ska genomföras i samverkan med en ideell förening som är både samverkanspart och utförare.

Mot denna bakgrund ställer Centerpartiet tre frågor:

1. Hur arbetar staden idag för att inkludera den målgrupp som beskrivs i skrivelsen?
2. Hur jobbar Stockholms stad med att identifiera viktiga och relevanta aktörer som kan komplettera vårt eget utbud av insatser?
3. Ser ni att det finns ett behov av ett liknande projekt i Stockholms stad för att täcka in denna målgrupp?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben för strategi och samordning vid arbetsmarknadsförvaltningen.

Arbetsmarknadsförvaltningens svar

Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar med många olika insatser för att nämnda målgrupper i skrivelsen ska få det stöd som krävs för att närma sig arbetsmarknaden, både inom ordinarie verksamhet och i projekt. Förvaltningens svar utgår ifrån arbetsmarknadsnämndens arbete och uppdrag, som sker i nära samarbete med andra förvaltningar i staden, myndigheter, civilsamhället och arbetsgivare.

Arbetsmarknadsförvaltningens arbete med nyanlända, kortutbildade och personer långt ifrån arbetsmarknaden
Arbetsmarknadsnämnden har ansvar för att samordna stadens arbete med etablering av nyanlända och ansvar för att bedriva komvux som innefattar sfi. Nyanlända, utrikes födda kvinnor och personer långt ifrån arbetsmarknaden är några av Stockholms stads prioriterade målgrupper för arbetsmarknadsinsatser som arbetsmarknadsnämnden ansvarar för. Arbetsmarknadspolitiken inklusive nyanländas etablering är främst ett statligt ansvar där de insatser som staden erbjuder är ett komplement.

Welcome House är den samlade ingången för nyanlända i staden och fungerar som plattform för att utveckla samverkan kring nyanländas etablering med Arbetsförmedlingen, andra statliga aktörer, civilsamhället och arbetsgivare. På Welcome House finns arbetsmarknadsförvaltningens enhet Etableringscentrum och socialförvaltningens område nyanlända. Hållbar etablering var ett tidigare projekt som drevs av arbetsmarknadsförvaltningen för att utveckla metoder och arbetssätt för ett samlat, holistiskt stöd till kortutbildade nyanlända som delvis har implementerats i Etableringscentrums verksamhet. Welcome House erbjuder samhällsvägledning, stöd i cv-skrivning, intervjuutrustning, studie- och yrkesvägledning, matchning mot föreningsliv, kompetenshöjning i

användandet av digitala verktyg och hälsofrämjande insatser. Verksamheten anordnar även jobbmässor tillsammans med arbetsgivare.

Arbetsmarknadsförvaltningen har beviljats projektmedel från januari 2025 till juni 2026 för projektet Mötesplats Welcome House. Projektet ska genomföras i samverkan med ett studieförbund, stadsdelsförvaltningarna, föreningslivet och enskilda volontärer. Syftet med projektet är att stötta nyanlända i utvecklingen av det svenska språket och att tillgängliggöra sociala nätverk. Bakgrunden till projektet bygger på erfarenheten av att nyanlända, som komplement till insatser inom etableringsprogrammet, behöver aktiviteter som även främjar välbefinnande och social inkludering. I projektet ska metoder tas fram för att i grupp och på individnivå kunna stötta nyanländas språkutveckling i samband med arbetsmarknadsrelaterad stöd. De nyanlända ska även matchas med etablerade hushåll och föreningar ska erbjuda deltagare att testa på olika fritidsaktiviteter.

De aktiviteter som ska genomföras i Värmdös pilotprojekt, liknar till stor del den verksamhet som bedrivs på stadens Welcome House. Därtill vill förvaltningen lyfta ytterligare exempel på arbete som görs för nämnda målgrupper i skrivelsen.

Arbetsmarknadsförvaltningen samordnar samhällsvägledning till nyanlända genom ett nätverk för samhällsvägledare i stadsdelsförvaltningarna och på Welcome House. Syftet med samhällsvägledningen är att underlätta nyanländas etableringsprocess där forskning lyfter vikten av att nyanlända vid sidan av arbetsmarknads- och utbildningsinsatser även får information och rådgivning för att komma in i samhället.⁴ I samhällsvägledningen kan nyanlända komma med frågor och be om vägledning utifrån det individuella behovet, hur bostads- och arbetsmarknaden fungerar i Stockholm, tips om fritidsaktiviteter, hur anmälan till förskola eller skola går till med mera.

Sedan 2017 har förvaltningen arbetat med att utveckla utbildningen på studieväg 1 inom sfi. Studieväg 1 är för personer som har kort eller ingen skolbakgrund. Målet är att ha ett koncept, en Stockholmsmodell, med elevernas behov som utgångspunkt för undervisningen. Inför varje år väljer skolorna ett fokusområde för utvecklingsarbetet. Några fokusområden har varit ämnesintegrerad undervisning, organisera för lärande samt minnet och lärandet. Utifrån fokusområdena hålls nätverksträffar för lärare och annan

pedagogisk personal. Lärdomarna tillämpas sedan i undervisningen och når på så sätt målgruppen.

För att fånga upp personer som varken är inskrivna hos kommunen eller Arbetsförmedlingen arbetar förvaltningens jobbtorg uppsökande med särskilt fokus på stadens geografiska fokusområden. Detta för att fler ska få stöd och insatser från jobbtorgen eller vuxenutbildningen. Förvaltningen driver projektet Kvinnors etablering med Arbetsförmedlingen som samverkanspart. Projektet riktar sig till utrikes födda kvinnor med kort utbildningsbakgrund där en del av metoden är att arbeta uppsökande. Tillsammans med civilsamhället och näringslivet ska projektet bland annat identifiera och utveckla insatser för målgruppen. Förvaltningen samordnar även metoden stadsdelsmammor där kvinnor med egen erfarenhet av att komma som ny till Sverige arbetar uppsökande mot utrikes födda kvinnor i stadens stadsdelar.

Samverkan med aktörer som kan komplettera arbetsmarknadsförvaltningens eget utbud av insatser
Arbetsmarknadsnämnden antog Riktlinjer för samverkan med civilsamhället (dnr AMF 2024/717) den 12 november 2024. I riktlinjerna beskrivs förutsättningar och begränsningar i samverkan med civilsamhället samt ansvarsfördelning och former för samverkan. Riktlinjerna tydliggör att prioriteringar kring vilken samverkan som ska ske, görs utifrån uppdrag i det aktuella årets budget och nämndens reglemente. Det är upp till chef med tillhörande budgetansvar att inom det verksamhetsområde som samverkan berör, ingå eventuell samverkan med civilsamhället.

Inom förvaltningen finns det en beredningsgrupp för samverkan med civilsamhället. Beredningsgruppen har inlett ett arbete med att kartlägga vilken samverkan som finns och med vilka organisationer inom förvaltningen. Merparten av den samverkan arbetsmarknadsförvaltningen har med civilsamhället är informell, vilket kan handla om att delta på varandras informationsträffar eller mässor och att sprida information i varandras kanaler.

Staden kan även ingå formell samverkan med civilsamhället. Då ingår resurser, ekonomiska eller personella, via överenskommelser eller avtal så som föreningsbidrag, idéburet offentligt partnerskap (IOP) eller i projekt med extern finansiering. Arbetsmarknadsförvaltningen har ett IOP med föreningen Svenska med baby som anordnar föräldrträffar för nyanlända och etablerade föräldralediga i syfte att öka integrationen. Förvaltningen är även samverkanspartner i projektet Min framtid som drivs av Rädda barnen. Projektet ska ge arbetsmarknadsrelaterade insatser och

insatser för att främja psykosocial hälsa som komplement till nämndens insatser för unga mellan 15-21 år.

Behov av liknande projekt

Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar aktivt med att söka medel från externa fonder och program som en del av utvecklings- och innovationsarbetet. Under 2025 kommer förvaltningen att ansöka om medel från Europeiska socialfonden till en förstudie som ska undersöka hur förvaltningen kan erbjuda bättre stöd och insatser till kortutbildade. Det finns därtill en bred bas av stöd till nyanlända inom ordinarie verksamhet, särskilt genom Etableringscentrums verksamhet på Welcome House.

Förvaltningens bedömning är att det som ska genomföras inom ramen för pilotprojektet i Värmdö, till stor del redan görs inom Stockholms stads verksamheter, även inom pågående samarbeten med civilsamhället. Eftersom projektet i Värmdö precis har startat är det för tidigt att kunna dra konkreta lärdomar från projektet. Förvaltningen bedömer att det i nuläget inte finns behov av ett liknande projekt men tar gärna del av lärdomar från projektet framöver.

Karina Uddén
Arbetsmarknadsdirektör
Arbetsmarknadsförvaltningen

Amanda Broman
Avdelningschef
Arbetsmarknadsförvaltningen

Bilaga

1. Skrivelse avseende om vi kan dra lärdomar från pilotprojekt i Värmdö.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, Arbetsmarknadsdirektör	2025-03-13
Amanda Broman, Avdelningschef	2025-03-13